

U 64/2012 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv (ändring av försäkringsförmedlingsdirektivet)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 3 juli 2012 till Europaparlamentets och rådets direktiv om försäkringsförmedling (omarbetning) samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 8 november 2012

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

Överinspektör Terhi Valtonen

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIET PROMEMORIA EU/2012/1221

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV OM FÖRSÄKRINGSFÖRMEDELING (OMARBETNING)**1 Allmänt**

Den 3 juli 2012 lade kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om försäkringsförmedling (omarbetning), KOM(2012) 360 slutlig, nedan direktivförslaget. Genom direktivförslaget ersätts Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG om försäkringsförmedling¹ (nedan försäkringsförmedlingsdirektivet).

2 Förslagets bakgrund och målsättning

Genom försäkringsförmedlingsdirektivet regleras förfarandena för försäljningen av försäkringsprodukter för att skydda konsumenternas rättigheter. Tillämpningsområdet omfattar försäkringsbolagens ombud och försäkringsförmedlare. Direktivet antogs den 9 december 2002 och medlemsstaterna var skyldiga att införliva direktivet senast den 15 januari 2005.

Försäkringsförmedlingsdirektivet har genomförts i Finland genom lagen om försäkringsförmedling (570/2005). Lagens tillämpningsområde samt bestämmelserna om försäkringsförmedlares registreringskyldighet och möjlighet att bedriva försäkringsförmedling i alla EES-stater följer direkt av direktivet, liksom en del av förutsättningarna för registrering och informationskyldigheterna. I lagen om försäkringsförmedling har det gjorts en klar uppdelning mellan två olika kategorier av aktörer, nämligen försäkringsmäklare och försäkringsombud, utifrån deras olikartade förhållande till försäkringstagaren och försäkringsgivaren. Med stöd av ett uppdragsavtal med en kund agerar försäkringsmäklarna som självständiga aktörer i förhållande till försäkringsgivarna och är således

av försäkringsbolagen oavhängiga förmedlare för kunden. Ombuden arbetar däremot för försäkringsgivarnas räkning och på deras ansvar.

Genom försäkringsförmedlingsdirektivet strävade man efter att säkerställa ett gränsöverskridande utbud på försäkringstjänster och samtidigt bevara ett högklassigt skydd för försäkringstagare. För försäkringsbolagen hade man redan i hög grad åstadkommit en inre marknad för försäkringar, men tidigare hade det inte funnits någon gemenskapslagstiftning som skulle ha gjort det möjligt att på den inre marknaden fullt ut utöva etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster.

Genom försäkringsförmedlingsdirektivet fastställs en minimigrad av harmonisering av regleringen och vissa överordnade principer, men enligt kommissionen har medlemsstaterna genomfört direktivet på väldigt olika sätt. Dessutom förutsattes det i Solvens II-direktivet², som reglerar försäkringsföretagens solvens och tillsynen över dem, att försäkringsförmedlingsdirektivet ses över. Med anledning av det behov av att stärka konsumentskyddet som de senaste årens osäkra läge på finansmarknaderna framhävt har det konstaterats vara befogat att lägga fram ett förslag till ett reviderat försäkringsförmedlingsdirektiv.

Det centrala syftet med direktivförslaget är förutom att stärka skyddet för försäkringstagare också att harmonisera de nationella bestämmelserna om uppföranderegler för de olika distributionskanalerna för försäkringar samt främja en fungerande inre marknad för försäkringstjänster. Genom förslaget utvidgas tillämpningsområdet för försäkringsförmedlingsdirektivet till att omfatta samtliga distri-

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling.

² Direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II).

butionskanaler för försäkringsprodukter och andra aktörer på försäkringsmarknaderna och återförsäkringsmarknaderna, exempelvis försäkringsbolag.

I förslaget preciseras bland annat bestämmelserna om yrkeskrav för försäkringsföretagens försäljningspersonal och försäkringsförmedlare. Det uppställs nya krav när det gäller den information som ges i samband med försäljning av försäkringsprodukter och nya uppförandekrav när det gäller försäljningen. Dessutom tas begreppet rådgivning in i direktivet. I förslaget fästs särskild uppmärksamhet vid vikten av att hantera intressekonflikter och vid avgiftsregleringen.

Det föreslås enhetliga bestämmelser om förvaltning och övervakning av försäljare av försäkringsprodukter och andra aktörer som avses i det föregående. Det föreslås nya bestämmelser om administrativa påföljder och sanktioner, vilka bidrar till en högre grad av harmonisering. Målet är vidare att genom förenklade förfaranden öka gränsöverskridande verksamhet på försäkringsmarknaderna.

Det föreslås att översynen av försäkringsförmedlingsdirektivet ska genomföras i huvudsak som en minimiharmonisering, det vill säga att medlemsstaterna får utfärda striktare bestämmelser för att skydda konsumenterna än de krav som anges i direktivet. De minimikrav som gällt enligt försäkringsförmedlingsdirektivet har dock skärpts till vissa delar i direktivförslaget.

Direktivförslaget ingår i ett lagstiftningspaket som kommissionen lägger fram och som syftar till att förbättra konsumentskyddet inom försäkringsbranschen och branschen för finansiella instrument. Direktivförslaget som gäller försäkringsförmedling hör nära samman med det förslag till förordning om faktablad för investeringsprodukter³ (nedan PRIPs-förordningen) som ingår i paketet av åtgärder avsedda att återställa konsumenternas förtroende för finansmarknaden. Genom PRIPs-förordningen eftersträvas ett övergripande och enhetligt synsätt på informationskrav för PRIPs-investeringsprodukter och

³ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om faktablad för investeringsprodukter, KOM(2012) 352 slutlig (U 58/2012 rd).

försäkringsprodukter med investeringsinslag. I förordningen föreskrivs det att ett faktablad ska överlämnas till icke-professionella investerare. I det aktuella direktivförslaget ingår ett särskilt kapitel med bestämmelser om försäljningsmetoderna för försäkringsprodukter med investeringsinslag, det vill säga PRIPs-investeringsprodukter.

Syftet med den andra delen i lagstiftningspaketet är att förstärka verksamheten i förvaringsinstituterna för fondföretag (UCITS). Det system med förvaringsinstitut som föreskrivs i fondföretagsdirektivet är en av investerarskyddets hörnstenar.⁴ För att systemet ska fungera effektivt föreslås det preciserande ändringar i fondföretagsdirektivet.

Vid översynen av försäkringsförmedlingsdirektivet beaktas i fråga om bestämmelserna om livförsäkringsprodukter med investeringsinslag det omarbetade direktivförslag som gäller marknader för finansiella instrument⁵ (nedan MiFID II) och som för närvarande behandlas i rådets arbetsgrupp. I fråga om reglering av försäljningsmetoder för livförsäkringsprodukter med investeringsinslag bör förslaget till ett reviderat försäkringsförmedlingsdirektiv uppnå samma standarder för konsumentskydd som MiFID II.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

3.1 Lagstiftningsstruktur

Översynen av försäkringsförmedlingsdirektivet har genomförts genom omarbetning så att en del av det nuvarande försäkringsförmedlingsdirektivet ingår i förslaget samtidigt som nya bestämmelser har införts och flera befintliga bestämmelser har ändrats eller strukits. Textens struktur, form och presentation är ny.

⁴ Förslag till direktiv om ändring av fondföretagsdirektivet när det gäller förvaringsinstitutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner, KOM(2012) 350 slutlig (U 52/2012 rd).

⁵ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om marknader för finansiella instrument och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG (omarbeting), KOM(2011) 656 slutlig (U 63/2011 rd).

I fem artiklar föreslås det att befogenheten att anta akter ges till kommissionen. Artiklarna gäller yrkeskrav för försäkringsförmedlare (*artikel 8*) samt intressekonflikter och bestämmelser om öppenhet inbegripet ersättningsbestämmelser (*artikel 17*) utöver vilka det i fråga om försäkringsinvesteringar ställs ytterligare krav som gäller intressekonflikter (*artikel 23*), information och rapportering till kunder (*artiklarna 24 och 25*) samt bedömning av om en försäkringsprodukt är lämplig för kunden (*artikel 25*).

3.2 Förslag till direktiv

Tillämpningsområde och definitioner (kapitel I, artiklarna 1 och 2)

Genom direktivförslaget utvidgas försäkringsförmedlingsdirektivets tillämpningsområde från att omfatta försäkringsmedlarnas verksamhet till att omfatta även försäkrings- och återförsäkringsföretags direkta försäljning av försäkringsavtal samt rådgivning och annat förberedande arbete inför ingåendet av avtal. Det kommer också att täcka handläggning av skador som görs av och för försäkringsföretag och värdering och reglering av skador. Det utvidgade tillämpningsområdet har beaktats i definitionen av ”försäkringsförmedling” i *artikel 2*.

Enligt förslaget omfattar tillämpningsområdet även försäljning av försäkringar som utgör sidoverksamhet till försäljningen av tjänster. Detta gäller exempelvis resebyråers försäljning av reseförsäkring och biluthyrningsföretags försäljning av försäkringar. Det föreslås att *de minimis*-undantaget från tillämpningsområdet kvarstår på så vis att direktivet inte ska tillämpas när premiebeloppet är mindre än 600 euro på årsbasis.

Kraven enligt direktivförslaget ska tillämpas på alla försäkringsavtal, och i kapitel VII uppställs dessutom särskilda krav på försäkringsförmedling som gäller försäkringsprodukter med investeringsinslag. Med en försäkringsprodukt med investeringsinslag avses enligt definitionen i *artikel 2* ett försäkringsavtal som kan klassificeras som en investeringsprodukt enligt definitionen i PRIP-förordningen.

I *artikel 2* föreslås en definition av begreppet rådgivning. Med rådgivning avses tillhandahållande av en rekommendation till en kund, antingen på dennes begäran eller på initiativ av ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare. Det föreslås att definitioner av ersättning, korsförsäljning, kopplingsförbehåll, paketförsäljning och huvudsakligt verksamhetsställe fogas till direktivet.

Med ersättning avses alla provisioner (eng. *commission*), avgifter (eng. *fee*) eller betalningar samt ekonomiska fördelar av alla slag i samband med försäkringsförmedling. Med prestationsbaserad provision (eng. *contingent commission*) avses ersättning som betalas försäkringsförmedlaren i form av en provision och där det belopp som ska betalas grundas på i hur hög utsträckning förmedlaren uppnått överenskomna mål.

Med korsförsäljning (eng. *cross-selling*) avses en metod där man erbjuder en försäkringstjänst eller försäkringsprodukt tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för att ingå en annan överenskommelse eller godta ett annat paket. Med kopplingsförbehåll (eng. *tying practice*) avses en metod där en eller flera sidotjänster erbjuds tillsammans med en försäkringsprodukt i ett paket när denna försäkringsprodukt inte är tillgänglig för kunden separat. Att produkter i ett paket erbjuds genom ”paketförsäljning” (eng. *bundling practice*) innebär att den aktuella försäkringsprodukten också är tillgänglig för kunden separat, även om det inte nödvändigtvis är på samma villkor som när produkten erbjuds i ett paket.

Registreringskrav (kapitel II, artikel 3)

Registreringskraven för försäkringsmedlare kvarstår i stort sett oförändrade. Det föreslås att medlemsstaterna ska införa ett elektroniskt registreringssystem på internet, där försäkringsförmedlare och försäkringsföretag kan fylla i den registreringsblankett som behövs. Det föreslås att det tas in bestämmelser om behandling av registreringsansökningar, om en tidsfrist för behandlingen och om registreringskrav. Bestämmelser som gäller koncession för försäkringsbolag och krav på or-

ganisering av verksamheten finns i Solvens II-direktivet.

I en ny bestämmelse föreslås det att Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten Eiopa ska upprätta ett gemensamt elektroniskt register, som ska fungera som en portal för sammanförande av de nationella registerdatabaserna. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna ska se till att det i registret införs endast sådana försäkringsförmedlare som uppfyller yrkeskraven i artikel 8 och registreringskraven.

Förenklat registreringsförfarande – deklARATION av verksamhet (kapitel III, artikel 4)

Genom det föreslagna förenklade förfarandet undantas följande försäljare av kompletterande försäkringsprodukter från registreringsförfarandet enligt *artikel 3*: de vars försäkringsförmedling utgör en sidoverksamhet till deras huvudsakliga yrkesverksamhet samt de vars verksamhet är begränsad till yrkesmässig handläggning av skador och värdering av skador (exempelvis skadereglerare och ersättningshandläggare). Dessa kategorier ska få möjlighet att bedriva försäkringsförmedling genom att lämna en enkel deklARATION till sin hemmedlemsstat.

Frihet att tillhandahålla tjänster och etableringsfrihet (kapitel IV, artiklarna 5—7)

Det föreslås att bestämmelserna om friheten att tillhandahålla tjänster (*artikel 5*) och om etableringsfriheten (*artikel 6*) preciseras. I *artikel 7* behandlas uppdelningen av befogenheter mellan tillsynsorganet i hemmedlemsstaten respektive i värdmedlemsstaten samt de åtgärder tillsynsorganet ska vidta om en försäkringsförmedlare inte fullgör sina skyldigheter i värdmedlemsstaten.

Andra organisationskrav (kapitel V, artiklarna 8—14)

De yrkeskrav för försäkringsförmedlare som föreslås i *artikel 8* har i stort sett samma innehåll som i det nuvarande försäkringsförmedlingsdirektivet. De föreslagna yrkeskraven ska tillämpas förutom på försäkringsförmedlare också på försäkringsföretagens

försäljningspersonal, de förmedlare som har försäkringsverksamhet som sidoverksamhet och på personer som utför yrkesmässig handläggning av skador och värdering och reglering av skador. För att försäkringsförmedlarna ska kunna fullgöra sina skyldigheter på ett tillfredsställande sätt ska de lägga fram bevis på yrkeserfarenhet. Kraven på kunskapsnivån ska kunna fastställas förutom av förmedlarens hemmedlemsstat också av företaget i fråga. Medlemsstaterna ska se till att anställda som utför försäkringsförmedling genomgår löpande fortbildning och utför sina arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt. Det föreslås att minimibeloppet av den ansvarsförsäkring som krävs av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare höjs.

Det föreslås att kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i vilka preciseras begreppet tillräcklig kunskap och kompetens hos förmedlaren vilket fastställs av försäkringsförmedlarens hemmedlemsstat, lämpliga kriterier för förmedlarnas och bolagens försäljningspersonals yrkeskvalifikationer samt sättet att genomföra löpande fortbildning för att bevara yrkeskunskaperna. Eiopa ges befogenhet att utforma tekniska standarder för översyn av de belopp som anges i artikeln.

Enligt den föreslagna *artikel 9* förutsätts det att medlemsstaterna offentliggör regler för att skydda allmänintresset i samband med försäkringar. Medlemsstaterna åläggs att säkerställa att den administrativa bördan av bestämmelser som går utöver de bestämmelser som anges i direktivet står i proportion till behovet av konsumentskydd. Det föreslås dessutom att Eiopa ska samla in och offentliggöra information om regler för att skydda allmänintresset⁶.

I *artikel 13* föreslås det att medlemsstaterna ska se till att det utanför domstol finns ett opartiskt och oberoende system för klagomål och tvistlösning avseende tvister mellan försäkringsförmedlare och kunder och mellan försäkringsföretag och kunder. Medlemssta-

⁶ Kommissionens tolkningsmeddelande om friheten att tillhandahålla tjänster och det allmänna bästa inom försäkringsbranschen (2000/C 43/03) innehåller en översikt av principerna om allmänintresset.

terna ska se till att försäkringsföretagen och försäkringsförmedlarna använder detta system i enlighet med de villkor som anges i direktivet.

Informationskrav och uppföranderegler (kapitel VI, artiklarna 15—21)

Som allmän princip för informationskraven föreslås det i *artikel 15* att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska agera i enlighet med sina kunders bästa intresse. Information och reklammaterial till kunden ska vara opartisk och tydlig. Formerna för informationen anges i *artikel 20*. All information ska ges kunden gratis.

Enligt den föreslagna *artikel 16* ska medlemsstaterna säkerställa att försäkringsförmedlare innan ett försäkringsavtal ingås informerar kunden om huruvida förmedlaren företräder kunden eller agerar för försäkringsföretagets räkning. Försäkringsföretag och försäkringsförmedlare ska innan ett försäkringsavtal ingås informera om försäkringsprodukten tillräckligt och på ett för kunden lämpligt och begripligt sätt. Både försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska informera kunden om huruvida det ges råd om den försäkringsprodukt som säljs.

I den föreslagna *artikel 17* preciseras bestämmelserna om de ersättningar förmedlaren får för försäljning av försäkringsprodukter och bestämmelserna om intressekonflikter. Innan ett försäkringsavtal ingås ska försäkringsförmedlaren lämna information till kunden om arten av, grunden för och beloppet av den ersättning som mottas för försäkringsavtalet samt om olika rörliga avgifter i anslutning till försäljningsmålen. Försäkringsförmedlaren ska uppge om förmedlaren mottar avgift för ingående av ett avtal enbart från kunden eller eventuellt också provision som ingår i försäkringspremien och som betalas av försäkringsföretaget. Om det exakta beloppet av ersättningen inte kan uppges ska information om grunden för beräkning av ersättningen lämnas. När det gäller försäljning av skadeförsäkring föreslås det en övergångsperiod på fem år. Under övergångsperioden ska beloppet av ersättningar som mottas för försäljning av en försäkringsprodukt

eller grunden för beräkningen av ersättningarna uppges bara på begäran av kunden.

Försäkringsföretags och försäkringsförmedlars försäljningspersonal ska informera kunden om den ersättning som försäljaren erhåller för försäljning eller handläggning av försäljningsprodukten. Med ersättning avses inte fast lön, utan andra ersättningar i samband med försäljningen. Dessutom ska det sätt på vilket ersättningen beräknas uppges. Det föreslås dock inte att företagen ska vara skyldiga att uppge ersättningsbeloppet.

Det föreslås att försäkringsföretaget och försäkringsförmedlaren ska lämna kunden information i enlighet med artikeln också i samband med varje ersättning som betalas efter ingåendet av försäkringsavtalet.

I *artikel 17* föreslås det att kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i vilka det specificeras hur kunden ska informeras om ersättningar till förmedlaren. Avsikten är dessutom att det i de delegerade akterna ska specificeras vilka kriterier som gäller för fastställande av grunden för beräkning av ersättningarna och de åtgärder som företagen förväntas vidta för att informera kunder om sina ersättningar.

Enligt *artikel 18* ska försäkringsförmedlarna eller försäkringsföretaget identifiera kundens behov. Om råd kan fås innan ett försäkringsavtal ingås ska skälen till varje råd anges för kunden. Dessa uppgifter ska anpassas till graden av ekonomisk risk för kunden. De råd som företaget erbjuder ska omfatta ett tillräckligt stort antal av de försäkringsprodukter som finns på marknaden, om kunden informeras om att råd ges på grundval av opartisk analys.

Enligt *artikel 19* ska medlemsstaterna allmänt få utfärda strängare bestämmelser om information som ska lämnas (*artikel 16*), om ersättningar som mottas vid försäljning av försäkringsprodukter (*artikel 17*) samt om rådgivning och om försäljning utan rådgivning (*artikel 18*) när det rör sig om återförsäkring, stora risker eller professionella kunder.

I *artikel 21* föreslås bestämmelser om korsförsäljning. Med korsförsäljning avses en metod där man erbjuder en försäkringstjänst eller försäkringsprodukt tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett

paket eller som ett villkor för att ingå en annan överenskommelse eller godta ett annat paket. Det föreslås att medlemsstaterna inte ska få tillåta ”kopplingsförbehåll”, det vill säga en sådan försäljningsmetod där produkter som säljs tillsammans inte kan köpas separat. Det ska dock vara tillåtet att erbjuda produkter genom ”paketförsäljning”, om kunden informeras om möjligheten att också köpa produkterna separat och om priserna på dem.

Det föreslås att Eiopa ska utforma riktlinjer för granskning och tillsyn av metoder för korsförsäljning.

Ytterligare konsumentskydds krav för försäkringsprodukter med investeringsinslag (kapitel VII, artiklarna 22—25)

Kapitel VII i direktivförslaget gäller uppföranderegler för försäljning av livförsäkringsprodukter med investeringsinslag (försäkringsprodukter med investeringsinslag och försäkringsbaserade PRIPs-produkter, det vill säga investeringsprodukter för konsumenter). I PRIPs-förslaget, som antagits samtidigt som förslaget till ett reviderat försäkringsförmedlingsdirektiv, finns bestämmelser om standardiserad produktinformation när det gäller fondanknutna livförsäkringsprodukter.

De föreslagna bestämmelserna om ytterligare krav för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som säljer försäkringsprodukter med investeringsinslag är nya. Dessa produkter omfattas dessutom av de krav som enligt de övriga kapitlen i förslaget gäller för försäljning av försäkringsprodukter.

Enligt *artikel 23* ska medlemsstaterna kräva att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag vidtar åtgärder för att identifiera intressekonflikter och informerar kunderna om eventuella intressekonflikter i samband med affärstransaktioner. Försäljaren ska tydligt informera kunden om intressekonflikternas allmänna karaktär eller ursprung innan affärstransaktioner genomförs för kundens räkning, om det anses att tillämpning av direktivets allmänna bestämmelser om lämnande av information samt intressekonflikter och avgiftsförfaranden inte är nog för att säkerställa att intressekonflikterna inte skadar kundens

intressen. Bestämmelserna i artikeln baserar sig på regleringen enligt MiFID II.

Inom ramen för befogenheten att anta delegerade akter ska kommissionen i enlighet med den föreslagna *artikel 23* kunna specificera lämpliga kriterier för fastställande av intressekonflikter. Dessutom specificeras de åtgärder och administrativa arrangemang som försäkringsförmedlare och försäkringsföretag kan förväntas genomföra för att identifiera, förebygga och informera om intressekonflikter.

Bestämmelserna i *artikel 24* är förankrade i bestämmelserna enligt MiFID II. I artikeln anges i fråga om livförsäkringsprodukter med investeringsinslag krav på att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska agera hederligt, opartiskt och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse. Informationen om produkterna ska vara opartisk och tydlig och inte vilseledande.

Kunder ska få lämplig information om försäkringsförmedlarens eller försäkringsföretagets tjänster på ett begripligt sätt så att kunden kan förstå riskerna med investeringsprodukten. Det ska preciseras huruvida råd ges på oberoende grund och huruvida rådgivningen baserar sig på en mer omfattande marknadsanalys samt huruvida försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget erbjuder kunden en löpande lämplighetsbedömning. Kunden ska också få lämplig information om placeringsstrategin för försäkringsprodukten och riskerna med den samt om kostnader och tillhörande avgifter.

I *artikel 24* fastställs också på vilken grund rådgivning ska kunna sägas vara oberoende. Försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren ska kunna informera om att råd ges på oberoende grund. Försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren ska då bedöma ett tillräckligt stort antal av de försäkringsprodukter som är tillgängliga på marknaden. När rådgivning ges på oberoende grund ska försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren inte få ta emot ersättning av en tredje part.

Artikel 25 gäller bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet och rapportering till kunder. Vid försäljning utan rådgivning ska förmedlaren eller företaget begära att kunden lämnar information om sina kunskaper och

erfarenheter, så att förmedlaren eller företaget kan bedöma om produkten är ändamålsenlig för kunden. Vid försäljning med rådgivning ska förmedlaren eller företaget inhämta information om kundens ekonomiska situation och placeringsmål, så att förmedlaren eller företaget kan bedöma om produkten är lämplig. Om det bedöms att en produkt inte är ändamålsenlig eller lämplig, ska förmedlaren eller företaget varna kunden. Försäljaren ska även upprätta register över sina villkor för tillhandahållande av tjänster till kunder och lämna rapporter till kunderna.

Enligt *artiklarna 24 och 25* ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter med avseende på åtgärder och i vilka arten av den tjänst som rör den livförsäkringsprodukt med investeringsinslag som kunden erbjuds specificeras.

Påföljder och åtgärder (kapitel VIII, artiklarna 26—31)

Enligt *artikel 26* ska medlemsstaterna se till att de behöriga myndigheterna beslutar om effektiva, proportionella och avskräckande administrativa påföljder och åtgärder när de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med direktivet överträds. Administrativa påföljder och åtgärder ska tillämpas på de fysiska eller juridiska personer som enligt den nationella lagstiftningen är ansvariga för överträdelsen. De behöriga myndigheterna ska också ges alla nödvändiga undersökningsbefogenheter och samarbeta i gränsöverskridande fall. De påföljder eller åtgärder som införs vid överträdelser ska offentliggöras (*artikel 27*).

I *artikel 28* specificeras vissa överträdelser och anges de administrativa påföljder som ska tillämpas på förmedlare, däribland offentliggörande av namnet på den fysiska person som begått överträdelsen, återkallelse av registrering, ekonomiska påföljder samt förbud mot personer som utför ledningsfunktioner. Påföljderna ska också få offentliggöras på anonym grund när ett offentliggörande skulle vålla de berörda parterna oproporcionellt stor skada.

I *artikel 29* anges de faktorer som ska beaktas när påföljderna, åtgärderna eller nivån på en ekonomisk påföljd fastställs. Påföljder-

na ska stå i proportion till överträdelsens allvarlighetsgrad samt den ansvarigas ekonomiska ställning. Det förutsätts dessutom att Eiopa utformar riktlinjer om påföljderna.

I *artikel 30*, som gäller rapportering av överträdelser, förutsätts det att medlemsstaterna ska se till att myndigheterna etablerar effektiva rapporteringssystem. Enligt *artikel 31* ska medlemsstaterna årligen ge Eiopa information om alla administrativa åtgärder eller påföljder. Dessutom åläggs Eiopa att utarbeta tekniska standarder för genomförande i fråga om förfaranden och formulär för att lämna information.

Slutbestämmelser (kapitel IX, artiklarna 32—39)

I *artiklarna 32-39* återges (och uppdateras i relevanta fall) slutbestämmelserna i det gällande direktivet i fråga om införlivande, ikraftträdande, upphävande av tidigare lagstiftning och adressering till alla medlemsstater. I *artikel 32* föreslås bestämmelser som gäller skydd av personuppgifter vid behandling av personuppgifter. I *artiklarna 33 och 34* anges villkoren för kommissionens befogenhet att anta delegerade akter enligt direktivet, och i *artikel 35* anges att kommissionen ska se över och utvärdera direktivet vid en viss tidpunkt efter dess ikraftträdande. Direktivet ska ses över fem år efter den dag då det träder i kraft.

Bilagor

I bilaga I förklaras vad som avses med professionella kunder. En professionell kund är en kund som har de erfarenheter och kunskaper som krävs för att fatta egna beslut och korrekt bedöma riskerna med olika transaktioner. Bilagan innehåller en förteckning över dem som ska betraktas som professionella kunder.

Bilaga II gäller förklarande dokument som medlemsstaterna och kommissionen enats om genom en gemensam politisk förklaring. Kommissionen anser det vara motiverat att översända dokumenten, eftersom kommissionen bör kunna jämföra de situationer som direktivet resulterar i i de olika medlemsstaterna. Eftersom de ytterligare kraven i fråga

om försäkringsprodukter med investeringsinslag förutsätter att medlemsländerna vidtar nya åtgärder, vill kommissionen följa medlemsstaternas praktiska tillämpning av bestämmelserna. Kommissionen har bedömt att medlemsstaterna orsakas bara låg extra administrativ börda av att förklarande dokument begärs från dem.

I slutet av direktivförslaget ingår en finansieringsöversikt för rättsakten.

4 Konsekvenser i Finland

4.1 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna har ekonomiska konsekvenser för både marknadsaktörerna och Finansinspektionen. Förslaget innebär att strukturen för och administreringen av försäkringsbolagens försäljnings- och distributionskanaler måste ändras i betydande grad. De förslag som gäller försäljningsförfaranden, belöningsstrukturer och utbildningssystem föranleder stora förändringar i försäkringsbolagens IT-system, register och förvaltningssätt. Enligt kommissionen kommer förslaget att påverka ungefär en miljon företag i Europa.

Dessutom kommer förslaget att medföra administrativa merkostnader för de nationella tillsynsorganen, såsom Finansinspektionen, eftersom förslaget innehåller nya administrativa påföljder och åtgärder som de behöriga myndigheterna ska förelägga vid överträdelse av de nationella bestämmelser som utfärdas med stöd av direktivet.

4.2 Konsekvenser för lagstiftningen

Regleringen enligt direktivförslaget kommer att föranleda väsentliga ändringar i synnerhet av lagen om försäkringsförmedling. Förslaget innehåller också bestämmelser som medför behov av att ändra lagen om försäkringsavtal (543/1994). Också försäkringsbolagslagen (521/2008) innehåller bestämmelser som påverkas av den nya regleringen. De förslag som gäller administrativa påföljder medför behov av att ändra lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Bedömningen av konsekvenserna för lagstiftningen försvåras av att direktivförslaget

ingår i det omfattande lagstiftningspaket av kommissionen som nämnts tidigare och vars olika delar bereds samtidigt. Strävan är att harmonisera lagstiftningen inom de olika sektorerna för finansiella tjänster, och i detta skede är det svårt att bedöma de ömsesidiga konsekvenserna liksom de övergripande konsekvenserna av de lagstiftningsinstrument som bereds parallellt.

Tillämpningsområde. Utvidgning av direktivets tillämpningsområde till att omfatta alla distributionskanaler för försäkringar gör regleringen av de olika distributionskanalerna enhetligare och främjar konsumentskyddet och verksamheten på den inre marknaden för försäkringstjänster. Det föreslagna tillämpningsområdet täcker således försäkringsförmedlare enligt definitionen i Finlands gällande lag om försäkringsförmedling, det vill säga försäkringsmäklare och ombud vilka för sina kunder bereder eller ingår försäkringsavtal eller lägger fram anbud som gäller försäkringsavtal samt för sina kunder presenterar eller jämför försäkringslösningar. Det föreslås att tillämpningsområdet ska omfatta även försäkringsbolag och sådana anställda vid dessa som arbetar med de uppgifter som avses i det föregående samt vissa andra försäljningskanaler för försäkringsprodukter (exempelvis resebyråer och biluthyringsföretag). Tillämpningsområdet ska dessutom omfatta webbtjänster för jämförelse av försäkringar om det på webbsidorna informeras om försäkringar utifrån kriterier som kunden valt eller om det på webbplatsen finns en förteckning över försäkringar och kunden direkt kan ingå ett avtal i slutet av processen. Det föreslås att tillämpningsområdet utökas även med yrkesmässig handläggning av skador och värdering av skador.

När det gäller försäkringsföretag är tillämpningsområdet begränsat till företag som fått koncession enligt livförsäkringsdirektivet eller skadeförsäkringsdirektivet. Med anledning av undantaget i fråga om livförsäkringsdirektivets tillämpningsområde faller således de arbetspensionsbolag som i Finland bedriver försäkring enligt ArPL och FöPL utanför regleringen.

Yrkeskrav. I förslaget preciseras yrkeskraven för de aktörer som omfattas av direktivets tillämpningsområde. Av regleringen en-

ligt förslaget följer bland annat att yrkeskraven, till exempel krav på tillräckliga yrkesmässiga erfarenheter och färdigheter, utsträcks till gälla även för försäkringsbolagens försäljningspersonal. Detsamma gäller också kravet på god vandel. Av den nuvarande ordalydelsen framgår det inte klart vad som krävs för att bevisa att villkoren uppfylls. Det är också oklart vilka personalgrupper vid försäkringsföretagen som berörs av kraven. Enligt förslaget ska det förutsättas att inte bara försäkringsförmedlare och återförsäkringsförmedlare utan också sådana anställda vid försäkringsföretag som bedriver försäkringsverksamhet inte har anteckningar om allvarliga egendomsbrott eller ekonomiska brott i straffregistret. Detta villkor beträffande anteckningar i straffregistret innebär en skärpning av regleringen i Finland när det gäller försäkringsföretagens anställda. Hittills har det ansetts att bolagen i princip ansvarar för sina arbetstagares förfaranden. Med tanke på en så här pass omfattande reglering är det också problematiskt att i Finland kan i princip bara en myndighet eller den berörda personen själv få ett straffregisterutdrag och även dessa endast i de fall som anges i lag. Däremot kan till exempel en arbetsgivare inte få ett utdrag.

Tvistlösning utanför domstol. I Finland omfattas konsumenttvistenämnden och försäkringsnämnden av definitionen av alternativa tvistlösningsorgan enligt förslaget. Konsumenttvistenämndens verksamhet regleras i lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007), medan försäkringsnämndens verksamhet baserar sig på reglementet för Finansbranschens avtalsbaserade kundorganisation, där avtalsparter är Konsumentverket, Finansinspektionen och Finansbranschens Centralförbund.

Huvudregeln är att endast konsumenter kan inleda ärenden i konsumenttvistenämnden. Enligt förslaget ska också en näringsidkare kunna lämna in klagomål. Förslaget innebär således att det i Finland måste inrättas ett nytt organ för att lösa skadeståndstvister mellan försäkringsmäklare och deras kunder i sådana fall då kunderna inte är konsumenter. Till den del det handlar om en fondansluten försäkring i fråga om vilken det har framställts skadeståndsanspråk mot en försäkringsmäk-

lare måste lagstiftningen om konsumenttvistenämnden ändras eftersom klagomål av detta slag för närvarande inte kan behandlas i försäkringsnämnden eller konsumenttvistenämnden. Alternativt bör försäkringsnämndens behörighet utvidgas till att omfatta skadeståndstvister mellan försäkringsförmedlare och kunder.

Informationsregler. De nya informationsreglerna enligt förslaget främjar transparens och möjligheterna att undvika intressekonflikter. I fortsättningen ska alla distributionskanaler allt noggrannare föra fram sin roll och sina bindningar. Enligt lagen om försäkringsförmedling har försäkringsförmedlarna i Finland indelats i försäkringsombud som arbetar som försäkringsbolagens förmedlare och i försäkringsförmedlare som arbetar på oberoende grund. Till denna del följer direktivförslaget det angreppssätt som redan gäller enligt lagstiftningen i Finland. På grund av omfattningen av de föreslagna delegeringsbestämmelserna och med anledning av de övriga samtidiga EU-lagstiftningsprojekten är det dock än så länge oklart vilket förhållande informationsreglerna i förslaget, och i synnerhet rådgivningen som föreslås som ett nytt begrepp, har till lagstiftningen i Finland och i synnerhet till informationsskyldigheten enligt lagen om försäkringsavtal. Dessutom har den föreslagna bestämmelsen som gäller opartisk rådgivning utsträckts till att gälla även försäkringsföretag, trots att ett försäkringsföretag i princip inte kan ge råd på oberoende grund baserade på opartisk analys, det vill säga analys av tillräckligt många försäkringsavtal som är tillgängliga på marknaden.

I förslaget specificeras minimikrav för hur kunden ska informeras om de avgifter som mottas för försäkringsförmedling. Endast när det gäller försäkringsbaserade investeringsprodukter föreslås det i fråga om oberoende rådgivning ett förbud mot att godta avgifter från tredje part. För övriga försäkringsprodukter föreslås det inga förbud som gäller avgifter. Förslaget tillåter i likhet med det nuvarande direktivet att medlemsländerna av skäl som hänför sig till konsumentskyddet utfärdar striktare bestämmelser än bestämmelserna i direktivet. Enligt 26 § i lagen om försäkringsförmedling företräder försäkrings-

mäklaren kunden och får ta emot arvode endast från kunden.

Korsförsäljning. Bestämmelserna om korsförsäljning i direktivförslaget följer delvis bestämmelserna i MiFID II, men den föreslagna regleringen avviker dock från MiFID II på så vis att det föreslås att metoder med så kallat kopplingsförbehåll ska vara förbjudna, vilket innebär att köp av en viss försäkring inte får uppställas som villkor för köp av andra slags försäkringar. I Finland kan följden av detta bli att vissa försäkringsprodukter inte längre erbjuds kunderna eftersom det skulle vara olönsamt att sälja dem separat. Enligt MiFID II ska det vara tillåtet att koppla olika produkter, men när produkterna säljs tillsammans ska försäljaren uppge om produkterna kan köpas separat och dessutom ska kostnaderna för dessa produkter då uppges särskilt.

Försäkringsbaserade investeringsprodukter. Förslaget innehåller ett helt nytt kapitel som gäller uppföranderegler för försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter. Avsikten med bestämmelserna är i synnerhet att undvika intressekonflikter och öka transparensen. I kapitlet finns också bestämmelser om bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet i samband med försäljning. I kapitlet ingår också ett förbud mot avgifter vid placeringsrådgivning på oberoende grund, vilket motsvarar regeln enligt 26 § i lagen om försäkringsförmedling, nämligen att försäkringsmäklaren får ta emot arvode endast från uppdragsgivaren.

Bestämmelserna i kapitlet om försäkringsbaserade investeringsprodukter följer i hög grad de centrala uppföranderegler för försäljning som ingår i MiFID II. Kapitlet hör också nära samman med PRIPs-förordningen, som bereds samtidigt. Dessa tre förslag till lagstiftning bör beredas samtidigt och på ett samordnat sätt, vilket kommer att harmonisera förfarandena för försäljning av olika produkter samt främja konsumentskyddet i betydande grad. Försäkringsförmedlare och försäkringsbolag som säljer PRIPs-produkter ska dock följa inte bara uppföranderegler för försäljning av PRIPs-produkter utan också bestämmelserna i de övriga kapitlen i direktivförslaget, vilket

kommer att skapa obalans mellan kanaler som erbjuder olika produkter.

Administrativa påföljder. Det föreslås att bestämmelserna om administrativa påföljder utvidgas betydligt. För överträdelse av bestämmelserna föreslås det betydligt högre administrativa påföljdsavgifter än vad som föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Förslaget innebär att lagen om Finansinspektionen måste ändras. Bestämmelserna om administrativa påföljder följer i hög grad MiFID II. Eftersom MiFID II sannolikt kommer att antas före försäkringsförmedlingsdirektivet, bör bestämmelserna om administrativa påföljder och behovet av att ändra lagen om Finansinspektionen granskas som helhet efter det att de ändringar som följer av MiFID II har gjorts.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden (bland annat i GrUU 17/2012 rd) ansett att det innebär betydande utövning av offentlig makt att påföra en administrativ påföljd. Det ska lagstiftas exakt och tydligt om betalningsskyldigheten med anledning av en administrativ påföljd och om grunderna för avgiftens storlek, lika väl som om den betalningsskyldiges rättsskydd och grunderna för att verkställa lagen. Detta bör beaktas vid bedömningen av de behov av att ändra den nationella lagstiftningen som de föreslagna bestämmelserna om administrativa påföljder medför.

5 Rättslig grund och beslutsförande

Direktivförslaget gäller i huvudsak företagsmöjligheter att bedriva ekonomisk verksamhet och baserar sig på artiklarna 53.1 och 62 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt. Direktivförslaget ersätter direktiv 2002/92/EG.

6 Subsidiaritetsprincipen

Enligt subsidiaritetsprincipen (artikel 5.3 i EU-fördraget) ska åtgärder vidtas på EU-nivå endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås

på unionsnivå. Flertalet av de frågor som ingår i denna översyn täcks redan av det nuvarande regelverket i form av det första försäkringsförmedlingsdirektivet. Dessutom har försäkringsmarknaderna i ökande utsträckning en gränsöverskridande karaktär. Enbart nationell reglering utan gemensamma principer skulle kunna försämra utvecklingen på den inre marknaden. Ytterligare harmonisering på unionsnivå förefaller därför motiverad i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Statsrådet anser att förslagen följer subsidiaritetsprincipen.

7 De övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Det finns ännu inte några uppgifter om de övriga medlemsstaternas officiella ståndpunkter.

8 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen i Europeiska unionens institutioner

Förslaget har behandlats av EU-beredningssektionerna för försäkringstjänster och finansiella tjänster.

Den 24 september 2012 lade kommissionen fram direktivförslaget för arbetsgruppen för finansiella tjänster, som är underställd rådet. Vid sammanträdet behandlades förslaget första gången.

9 Ålands självstyrelse

Med stöd av 5 kap. 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör ärendet till rikets lagstiftningsbehörighet.

10 Statsrådets ståndpunkt

Allmänt

Statsrådet anser att direktivförslaget i princip är välkommet och allmänt taget kan understödjas. Statsrådet understöder kommissionens strävan att stärka skyddet för försäkringstagare och skapa lika villkor för samtliga aktörer som deltar i försäljningen av försäkringar. Statsrådet understöder också kommissionens mål när det gäller konkurrens

utan snedvridningar, konsumentskydd och marknadsintegrering.

Den föreslagna regleringen baserar sig i huvudsak på en minimiharmonisering, vilket statsrådet understöder. Detta ger den nationella lagstiftaren möjlighet att avpassa EU-regleringen enligt den nationella omvärlden.

För att de mål som nämns i det föregående ska kunna uppnås bör tillsynsmyndigheternas ställning och behörighet stärkas, och därför understöder statsrådet i huvudsak kommissionens förslag också när det gäller de behöriga myndigheterna. Statsrådet anser dessutom att man vid förhandlingar bör ha som mål att direktivet inte i onödan ökar den administrativa bördan för aktörerna och myndigheterna eller medför merkostnader.

Enskilda ställningstaganden

Tillämpningsområde. Statsrådet understöder förslaget att direktivets tillämpningsområde ska utsträckas till att omfatta samtliga distributionskanaler för försäkringar. Statsrådet fäster dock uppmärksamhet vid att den betydande utvidgningen av tillämpningsområdet innebär att skillnaderna mellan och särdragen hos de olika aktörerna måste beaktas vid beredningen. Det är även oklart vilken betydelse förslaget om att utvidga tillämpningsområdet till att omfatta yrkesmässig handläggning av skador och värdering av skador kommer att ha.

Yrkeskrav. Statsrådet understöder allmänt taget att bestämmelserna om yrkeskrav preciseras och att de i enlighet med det ändrade tillämpningsområdet för direktivet utsträcks till att omfatta även anställda hos försäkringsföretag. Vid beredningen av bestämmelserna bör strävan dock vara att bestämmelserna är ändamålsenliga med tanke på det konsumentskydd som eftersträvas och att de inte i onödan ökar företagens och tillsynsorganens administrativa börda. Exempelvis det att kravet på tillförlitlighet (inga anteckningar i straffregistret) ska gälla även andra anställda vid försäkringsbolagen och hos försäkringsförmedlarna än ledarskapet kommer att öka myndigheternas administrativa börda betydligt.

Tvistlösning utanför domstol. Statsrådet förhåller sig positivt till att man genom re-

glering på EU-nivå förbättrar konsumenternas möjligheter att få tvister behandlade av alternativa tvistlösningsorgan. Under förhandlingarnas gång måste man dock ännu utreda behovet av att ålägga medlemsstaterna att utforma ett förfarande för tvistlösning utanför domstol också när det gäller andra ärenden än konsumentärenden. Målet bör vara att reformen som gäller alternativa tvistlösningsorgan genomförs så att nuvarande nationella system och etablerade tillväggångssätt utnyttjas i så hög grad som möjligt och vid behov så att användningsområdet för de befintliga systemen utvidgas. För att regleringen ska vara i linje med ADR-förfarandet för andra konsumenttvister bör beredningen av ADR-direktivet⁷ beaktas vid förhandlingarna.

Informationsregler. Statsrådet understöder allmänt taget de föreslagna målen när det gäller intressekonflikter och avgiftsreglering. Vid beredningen av informationsreglerna bör strävan vara att trygga en så hög grad av konsumentskydd som möjligt med särskild hänsyn till en enhetlig reglering för de olika sektorerna för finansiella tjänster, dock så att särdragen hos de olika distributionskanalerna och produkterna beaktas. Vid förhandlingarna bör målet också vara att förslaget förtydligas när det gäller bestämmelserna om rådgivning och att försäkringsföretag inte ska kunna ge sådana råd på oberoende grund som avses i förslaget. Enligt statsrådet kan den föreslagna minimigraden av harmonisering när det gäller intressekonflikter och informationsskyldighet understödvas. Vid förhandlingarna bör målet också vara att bestämmelserna om mottagande av ersättning (arvode) blir tydligare.

Korsförsäljning. Statsrådet anser att när det gäller bestämmelserna om korsförsäljning bör strävan vara att harmonisera regleringen inom olika sektorer och säkerställa att bestämmelserna inte har negativa konsekvenser

för tillgången på olika slags försäkringsprodukter.

Försäkringsbaserade investeringsprodukter. Statsrådet understöder allmänt taget att bestämmelser om försäkringsbaserade investeringsprodukter ingår i förslaget. I synnerhet av skäl som hänför sig till konsumentskyddet är det befogat att understödja en horisontell reglering av olika finansiella produkter för att en så enhetlig reglering som möjligt ska kunna garanteras. Vid beredningen av bestämmelserna om försäkringsbaserade investeringsprodukter gäller det att följa i synnerhet framskridandet för beredningen av MiFID II och beredningen av PRIPs-förordningen. Vid beredningen är det också viktigt att beakta särdragen hos olika sektorer inom branschen för finansiella tjänster. Särskild vikt bör fästas vid att försöka undvika överlappande reglering och obalans i regleringen när det gäller produkter inom olika sektorer.

Administrativa påföljder. De nationella myndigheterna ska säkerställa att de föreslagna bestämmelserna tillämpas som sig bör. Genom bestämmelserna eftersträvas en harmonisering av förhållningssättet inom hela finansbranschen när det gäller påföljder, och därför följer bestämmelserna till många delar bestämmelserna i MiFID II. Enligt statsrådet kan detta i princip understödvas med hänsyn till att bestämmelserna om administrativa påföljder i regel för närvarande gäller alla finansbranschaktörer i Finland. Med hänsyn till hur de föreslagna påföljderna avviker från de nuvarande administrativa påföljderna i Finland förhåller sig statsrådet restriktivt framför allt till de maximala påföljder som föreslås för fysiska personer. De administrativa påföljderna bör vara förenliga med proportionalitetsprincipen och proportionella. Det bör finnas tillräckligt stor nationell prövning vid genomförandet och tillämpningen av systemet med administrativa påföljder för att påföljdssystemet ska kunna avpassas så att det står i rätt proportion till det nationella rättssystemet. Av rättsskyddsskäl är det ändamålsenligt att de strängaste administrativa påföljderna i synnerhet när det gäller fysiska personer kan föras till domstol redan i första instans. Vid förhandlingarna bör man också försöka utreda om straffrätts-

⁷ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (ADR-direktivet), KOM(2011) 793 slutlig (U 3/2012 rd).

liga påföljder i stället för administrativa påföljder kan tillämpas vid överträdelse av bestämmelserna.

När det gäller de föreslagna undersökningsbefogenheterna för tillsynsmyndigheterna anser statsrådet det vara delvis problematiskt att det inte föreslås mer övergripande bestämmelser om undersökningsbefogenheterna. Det bör dock finnas tillräckligt stort spelrum och tillräckligt stor flexibilitet för det nationella genomförandet av undersökningsbefogenheterna för att bestämmelserna ska kunna sättas i kraft på ett ändamålsenligt sätt med iakttagande av det nationella rättsystemet.

Delegerade akter. Statsrådet förhåller sig med reservation till förslagen om befogenhet att anta delegerade akter. De föreslagna artiklarna om befogenhet att anta delegerade akter är i sin nuvarande form mycket generella och bör begränsas. Om bestämmelserna i direktivet påverkar sådant som hör till området för den nationella lagstiftningen, är direktivet,

inte kommissionens befogenhet att anta delegerade akter, en lämplig regleringsform. Den föreslagna befogenheten för kommissionen att anta delegerade akter kan vara problematisk också med hänsyn till förslaget karaktär av en akt som säkerställer en minimigrad av harmonisering. När det gäller begreppet tillräcklig yrkeskunskap och kompetens, lämpliga kriterier för yrkeskvalifikationer och sättet att genomföra löpande utbildning bör man vid beredningen sträva efter att beakta att bestämmelserna står i proportion till de övriga kraven enligt artikel 8, och i synnerhet till att inte bara försäkringsförmedlarens hemmedlemsstat utan också företaget i fråga ska få fastställa hurdan yrkeskunskap det krävs av försäkringsförmedlaren och bolagets försäljningspersonal. Likaså bör målet vara att bestämmelserna om delegering när det gäller intressekonflikter och informationskrav begränsas.